

Pomnik ku czci Szarych Szeregów

Wpisany przez Administrator

Środa, 16 Luty 2022 00:00 - Zmieniony Środa, 16 Luty 2022 06:47

[STRONA POMNIKA](#)

Obelisk upamiętniający Szare Szeregi - organizację młodzieżową powstałą podczas II wojny światowej z młodzieży zrzeszonej w harcerstwie do walki z okupantem.

Projekt został szczegółowo przeanalizowany przez Komisję Kultury i Promocji Rady Miasta Częstochowy, przy współpracy z Wydziałem Kultury, Promocji i Sportu oraz Wydziałem Administracji Architektoniczno-Budowlanej Urzędu Miasta Częstochowy. Spełnia wymogi formalne Zespołu ds. Estetyki Miasta. Został także zweryfikowany i zaakceptowany przez Instytut Pamięci Narodowej.

Pomnik ku czci Szarych Szeregów

Wpisany przez Administrator

Środa, 16 Luty 2022 00:00 - Zmieniony Środa, 16 Luty 2022 06:47

Obelisk stanął przy Skwerze Druha Zygmunta Łęskiego. Znalazły się na nim tablice poświęcone hm. Kpt. Eugeniuszowi Stasieckiemu ps. "Piotr Pomian", hm. por. Józefowi Wyżykowskiemu ps. "Ziutka", hm. ppor. Zygmuntowi Łęskiemu ps. "Młody" i druhowi Zygmuntowi Wyżykowskiemu.

Konspiracyjną organizację Związku Harcerstwa Polskiego – Szare Szeregi – powołano 27 września 1939 r., w Warszawie. Była to najliczniejsza młodzieżowa organizacja konspiracyjna, która w połowie 1944 r. skupiała ponad 15 tys. członków, w tym ok. 7 tys. harcerek.

Początkowo do Szarych Szeregów przyjmowano tylko młodzież od 17 roku życia, jednak w związku z dużym zainteresowaniem osób młodszych ramy te posta-nowiono poszerzyć. Młodych ludzi zgłaszających się do organizacji dzielono na trzy grupy wiekowe. Najmłodszy, tzw. Zawiszacy, chłopcy w wieku 12-14 lat, byli szkoleni

w ratownictwie i łączności. Nie brali udziału w bezpośrednich działaniach przeciw okupantowi. Zespoły starszych chłopców, w wieku 15-17 lat, tworzyły Bojowe Szkoły, w których prowadzono szkolenie wojskowe i przygotowywano do służby w oddziałach rozpoznawczych, zwiadowczych, łączności oraz pocztach dowódców różnych szczebli. Harcerze Bojowych Szkół brali udział w walce konspiracyjnej w Organizacji Małego Sabotażu Wawer (od 1941 Wawer-Palmiry), prowadząc propagandę wśród ludności polskiej; zajmowali się też wywiadem i zbieraniem informacji, przekazywanych ZWZ-AK i innym organizacjom podziemnym.

Zespoły skupiające młodzież powyżej 18 lat tworzyły Grupy Szturmowe pełniące służbę dywersyjną. W wyniku porozumienia Naczelnika Szarych Szeregów z ko-mendantem Kierownictwa Dywersji AK (Kedyw), Grupy Szturmowe stały się oddziałami Kedywu.

Pierwszą akcją bojową Grup Szturmowych było wysadzenie torów kolejowych pod Kraśnikiem, w ramach akcji Wieniec II, w noc sylwestrową 1942-1943. Na przełomie sierpnia i września 1943 r. z warszawskich Grup Szturmowych utworzono podległy Kedywowi batalion "Zośka". Grupy Szturmowe wykonywały akcje dywersyjno-sabotażowe, odbijały więźniów, przeprowadzały zamachy na wysokich rangą funkcjonariuszy SS i policji. Wykonywaniem zamachów zajmowała się III kom-pania batalionu "Zośka", nosząca kryptonim "Agat", a później "Pegaz".

Pomnik ku czci Szarych Szeregów

Wpisany przez Administrator

Środa, 16 Luty 2022 00:00 - Zmieniony Środa, 16 Luty 2022 06:47

Dziełem harcerzy z "Agata" był m.in. zamach na Franza Kutscherę – szefa policji

i SS dystryktu warszawskiego. W marcu 1943 r. Szare Szeregi przeprowadziły owianą legendą zbrojną akcję pod Arsenalem, w której z rąk gestapo odbici zostali polscy więźniowie, wśród nich m.in. Jan Bytnar "Rudy". W czasie Powstania Warszawskiego bataliony Szarych Szeregów walczyły w szeregach Armii Krajowej. Najmłodsi, Zawiszacy, zapewniali łączność walczącym oddziałom oraz stanowili większość obsady osobowej powstańczej poczty polowej.

Organizację rozwiązano w styczniu 1945 r.